

Merhaba,

18 Nisan tarihinde Sosyal Demokrasi Vakfı'nın ev sahipliğinde yaptığım "Çağdaş Sol için Bağdaşık Politikalar" adlı konuşmamın notlarını aşağıda bulabilirsiniz. Saygılarımla,

Cenk Sıdar

- Türkiye'yi siyaseten ve ekonomik olarak daha ileri taşımak, muhafazakar partilerin tekelinden kurtarmak için solun, ülkenin geçmişinden beslenen bir anlayış ve günümüz değerlerinin ışığında çağdaş bir zihniyet ve belirgin politikalarla Türk insanının kalbine dokunması ve beynine tesir etmesi gerekiyor
- Sağlam bir ideolojik yapı oluşturulursa buradan beslenecek günlük siyasalar yaratılabilir, halkın desteği alınabilir. Bağdaşık bir sol anlayış ile iktisat, enerji, dış politika ve güvenlik konularında politikalar üretmemiz gerekiyor.
- 1980 sonrası dönemde en temel hata, küresel siyasi konjonktürün de etkisiyle marjinalize olan ve pratikte toplumu ayrıştıran siyasal ideolojilerin ve bu ideolojilerin yanlış uygulamaları sonucu ortaya çıkan siyasal faturanın bütünüyle siyasal ideoloji kavramına yüklenmesi oldu.
- Solu iktidara hazırlamak ve taşımak için önümüzdeki dönemde siyasal ve ekonomik ilerlemenin altyapısının inşa edilmesi ve bu değişimin sonucunda ortaya çıkacak pratik siyasi uygulamalarda yön gösterecek bir ideolojiye ihtiyaç olduğu bir gerçek.
- İdeolojilerden uzaklaşma, "biz ideolojilerden arınmış siyaset yapıyoruz" gibi temelsiz bir sloganın ortaya çıkmasına ve bunun halk arasında prim yapmasına yol açtı. Sadece ülkemizde değil bütün dünyada ideolojilerin sonunun geldiği, artık idealist değil pragmatik siyasetin geçerli ve egemen olduğu yönünde kapsamlı bir kitlesel propaganda mevcut.
- Türk seçmeni karar verme sürecinde ideolojik boyuta çok dikkat etmeyecek olsa da güncel çözümlerin inandırıcılığı ve bağdaşıklığına önem verecektir. Bu yüzden işin mutfağında ciddi bir

çalışmanın yapıp güncel siyasi parametreler ışığında yeni ve çağdaş bir sol ideolojinin Türkiye ekseninde yaratılması lazım.

- Şimdi, merkeze sağlam bir şekilde oturmuş olan "muhafazakâr demokrasi" ideolojisi ekseninde, Türkiye bir yeniden-inşa süreci yaşıyor. 2014 ve 2015 yılında yapılacak seçimlere kadar Türk Solu CHP çatısı altında ideolojik bir alternatif ortaya koyamazsa makas daha da acilacak.
- Sağ ideoloji konjonkturun kendisine sunduğu ekonomik gelişim, Türkiye'nin dış politikada yükselen profili gibi değerlerin üzerinden daha da prim yapıyor, muhafazakar altyapıyı daha da güçlendiriyor. Bu yüzden ekonomi ve dış politika yeni sol zihniyette en önemli iki unsur, ve bu bölümde bu alana yoğunlaşacağım. Solun da bu iki alana demokratikleşme meselesi ile birlikte özel önem göstermesi gerekmektedir.

SOL İKTİSAT

- Türkiye'nin iktisadi yol haritasını çizmede, çağdaş sol ilkeler temel dayanağımız olmalı. Bu haritayı çizerken de, eski sol ekonomik anlayışın insan psikolojisini ve motivasyonunu dikkate almayan, 21. yüzyılın gerçekleriyle örtüşmeyen Ortodoks Marksist mantalitesinden uzaklaşıp, çağdaş sol bir perspektif ortaya koyma uğrunda olacağız.
- Bugünün dünyasında sol ekonomik ilkeleri benimsemek ile güçlü bir ekonomiye sahip olmayı arzu etmek birbirleriyle çelişen ulusal hedefler değil. Keza piyasa ekonomisini sosyal demokrat prensiplerden ayırtmak çok yanlış bir düşünce olur.
- Günümüz gerçeklerinin ışığında, küreselleşmeyi eğrisiyle doğrusuyla bir olgu olarak kabul eden ve regüle edilen piyasa ekonomisini benimsemiş yeni bir ekonomik sol anlayışı, Türkiye'nin kendi iç dinamikleriyle yoğurup uygulamamız gerekecek. 2008 yılından itibaren küresel ve bölgesel ekonomik krizlerin yaşanmasına tanık olmamız, tam serbest piyasa ekonomisinin varolduğu şekilde işleyebilir olmadığının en acık kanıtıdır.
- Yeni bir iktisadi anlayışın makro ölçekte sol çevreler tarafından yaratılması, bu iktisat politikasının güncel şekilde yorumlanması ülkemizde solun tekrar güçlenmesine vesile olacaktır.

- Çağdaş solun ülkemizde en anlaşılamayan boyutu iktisat politikalarıdır. 21. yüzyılın gerçekleri olan küresel açıklık ve karşılıklı bağımlılığın, sosyal demokrasi ile çelişen hiç bir yanı olmadığını idrak etmemiz gerekiyor.
- Bilakis karşılıklı eşit bağımlılık ulusların birbirleriyle dayanışması ve yardımlaşması için bir vesiledir. Buradaki sıkıntı bağımlılığın asimetrik olması ve tarafların bu bağımlılığı istismar etmesidir ki, ülke olarak bunu engellemek ancak kararlı politikalar ile mümkündür.
- Piyasa ekonomisi etik ve ahlaki çerçevede dahilinde regule edildiğinde meritokrasi ekseninde tekrardan paylastıran bir kanal olduğu için de demokratik bir sistem olarak da görülebilir. Bu yüzden sosyal demokratlar ekonomiyi geliştirmek için teknolojik atılım, iş gücünün niteliklerinin geliştirilmesi, inovasyonun arttırılması, ve iyi işleyen finansal piyasalar yaratma konusunda yoğun çalışmalarda bulunmalılar.
- Sol çevreler olarak küreselleşmeye topyekun karşı çıkmak yerine, sosyal adaleti ve meritokrasi merkezli sistemi küreselleştirmemiz gerekiyor. Maalesef Türkiye'de sadece sağ siyasetin iktisadi kalkınmadan bahsettiğini, sol siyasetin ise iktisadi kalkınma önünde bir engel teşkil ettiği mantalitesiyle yetiştik. Solu tekrar toplumla bütünleştirmek için bu yanlış onyargiyi yıkmamız gerekiyor.
- Sol iktisadi anlayışta ahlaki çerçeveyi sol prensipler belirlemektedir. Neoliberal sistemde ise, ahlaki bir çerçeve yoktur. Mevcut krizlerde piyasaların kendi başlarına bırakıldığı takdirde adil kararlar alınmadığını tekrardan görmüş olduk. İnsan faktörünün toplum yararı için piyasalara müdahale etmesi, piyasaları regule etmesi toplum refahı için bir zorunluluktur.
- Dinamik, çalışkan ve genç nüfusu, geniş coğrafyası ve doğal kaynakları, sol bir hükümetin yol göstericiliği ve sorumluluğunda ülkeyi 2030 yılında dünyanın en büyük sekiz ekonomik gücü arasına sokabilir. Sürdürülebilir büyüme gerçekleştirerek, ülke içindeki gelir adaletsizliği sorunu da çözülebilir.
- Bunun için yapılması gerekenler, küresel ekonomide Türkiye'nin istikrarlı bir ekonomik sistem yaratarak, genç nüfusunu 21. yüzyılda yüksek katma değer yaratan yeni sektörlerle yönlendirmesi, sosyal mobilitenin toplumun her katmanında yerleşeceği bir Türk ruyası yaratması, israfı önlemesi ve sosyal

demokrat değerlerin kılavuzluğunda büyürken paylaşarak sosyal devlet fonksiyonunu yerine getirmesidir.

- İktisat disiplini maalesef bir çok kişi ve çevre tarafından salt bir yığın anlaşılması zor cebri formülden ibaret, insan unsurunun denkleme dahil edilmediği anonim faaliyetler bütünü olarak algılanmakta. Halbuki her şeyde olduğu gibi ekonominin kalbinde de insan mevcut.

- Her ne kadar ülkemiz Cumhuriyetimizin kurulduğu 1923 yılından itibaren iktisadi anlamda önemli atılımlar yapıp, 2012 itibariyle dünyanın en büyük yirmi ekonomisi arasına girmişse de, mevcut hükümetin öncülüğündeki ekonomik buyumenin sürdürülebilir olmadığı, ufuktaki krizi sürekli otelediği, ve benden sonrası tufan mantalitesinde olduğu çok acık.

- Sağ ekonomik anlayışın günümüzdeki sürdürülemez bir ekonomik buyume ile göz boyadığını ancak kamusal zararların ve ibrenin terse donmeye başlaması ile ispat edeceğiz. Bu da kaçınılmaz olarak bir değişim talebi yaratacaktır.

- Bugünün Türkiye'sinde milyonlarca insan yoksulluktan muzdarip fakat Türkiye siyaseti ve aydınları maalesef bu konuya gerektiği hassasiyetle yaklaşmıyor. Muhafazakar sağ iktidar salt buyume odaklı bir siyaset izleyip günlük yardımlarla yoksulların kalbini kazanmaya çalışıyor, sorunun uzun vadeli çözülmesine yönelik adımlar atmıyor. AKP döneminde Türkiye toplumu sadece siyasi olarak değil, ekonomik olarak da daha derin çizgilerle bölündü. OECD'nin rakamlarına göre en fakir ve zengin arasında 14 kat gelir farkı mevcut. 21. yüzyılı, Türkiye yüzyılı yapmak hedefinde olan Türkiye'nin bugün karşı karşıya olduğu en büyük risk ne terörizm, ne derin devlet, ne irtica ne de bir başka siyasal ideolojik tehdittir

- Yaşanan yoksulluğun en büyük sorumlusu kim? Yaklaşık on sene gibi bir süredir iktidarda olan mevcut siyasi irade, yoksulluktan sorumlu tutabilecek en yüksek mercidir. Çünkü geniş coğrafyası ve eğitilmiş, genç ve dinamik nüfusu olan Türkiye gibi bir ülkede, yoksulluğun nedenlerini siyasi otoriteler tarafından alınmış kararlardan bağımsız değerlendirmemiz mümkün değil. Eğer Orta Afrika'da doğal kaynaklara sahip olmayan bir ülke yönetiyorsanız, o zaman yoksulluğun değiştirilemez bir kader olduğunu, siyasi iradenin elinde çok şey olmadığını iddia edebilirsiniz.

- Yoksulluk ile mücadelede doğrudan ve dolaylı yardım araçları birlikte kullanılmalı. Yoksul birey ve grupların kısa vadeli temel ihtiyaçları doğrudan yardımlar ile karşılanırken, ekonomik ve sosyal sistemin

uzun vadede yoksul çevrelere ve onların gelecek nesillerine gerekli imkânları sağlayarak, her gün daha rekabetçi hale gelen iş gücü piyasasında rekabet etme olanağı tanınmalıdır

- Türkiye'nin yıllardır kronik bir işsizlik problemi mevcut. 2011 yılı işsiz rakamlarına baktığımızda genel rakamın yüzde 9.8, gençler arasındaki rakamın ise yüzde 20 seviyesinde olduğunu görüyoruz. Ülkede çalışma potansiyeli olan ama çalışmayan toplam kişi sayısı neredeyse potansiyeli kullandırılmayan kadınlar hariç 4 milyon.
- Makroekonomik istikrar belki de haberlerde ve yabancı kurum raporlarında en çok rastladığımız ekonomik terimlerden bir tanesi. Maalesef 21. yüzyılın başında Türkiye çok kırılgan ve sürdürülemez bir ekonomiye sahip. İstikrarlı bir yapıya kavuşamayan bir ekonomide yatırımcıların ve üreticilerin uzun vadeli üretim planları yapmaları ve bu hedefleri finansal sistem içerisinde gerçekleştirmeleri mümkün değil.
- 2012'de cari açığın GSMH'ye oranı yüzde 10 seviyesine kadar ulaştı. Avrupa ve ABD'de yaşanan krizin direkt ekonomimizi tehdit ettiği ve dış sok potansiyeli yarattığı bu dönemde Merkez Bankasının siyasi otoriteden bağımsız hareket ederek ekonomiyi soğutması gerekirken bunu kanıtlayan hareketlerde bulunmadı.
- Enflasyon ve cari açık problemi Demokles'in kılıcı gibi ekonomimiz üzerinde sallanmaya devam ediyor. Yunanistan ve İtalya'daki hükümetleri gotüren ekonomik kriz Türkiye'de de onumuzdaki yıllarda hükümet değişimine neden olabilir. Bu ekseninde Türkiye'deki muhalefet partilerinin, her zaman bu kırılgan ekonomik durumda 21. yüzyılın komplike ekonomik ve finansal dünyasında ekonomiyi yönetme becerisine sahip olması gerekmektedir.
- Bu ekseninde ülkenin rekabet seviyesinin ve ihracatının gelişmesi için Türkiye'nin gelişmiş ülkeler ile ürün kalitesi ve yeni ürünler bazında rekabet edebilmesi, araştırma ve geliştirmeye özel önem vererek yeni değerler yaratması, ülke içerisinde ürettiği ürünlerini yurtdışı pazarlarında satabilme yetisine sahip özel sektörün yaratması gerekiyor.
- Bunun için de üreticileri ve yaratıcı teşvik etmek, yeni üretim tesisleri kurmak fakat bu yatırım kararlarını iyi analiz etmemiz, sağlıklı ve stratejik kararlar vermemiz şart. Yatırım yapılacak ve odaklanılacak sektörlerin katma değeri yüksek olması çok önemli bir faktör. Türkiye'nin geleneksel

sektorlerin yanında, savunma sanayi, enerji, bilişim, nanoteknoloji, biyoteknoloji gibi alanlarda bir çekim merkezi haline gelmesi gerekiyor.

- Bunun için bu sektörlerdeki öncü ülkeler ile ucuncu pazarlara giriş yönünde anlaşmalar yapılması, teknoloji transferi ve başka çekici faktörler ile tecrübelerinden yararlanılması olmazsa olmaz bir unsur.
- Türkiye'nin mevcut genç ve dinamik nüfusunun yaratıcılığı ve çalışkanlığını harmanlayarak, dünyaya yeni teknolojiler sunması, bunlardan elde ettiği gelirlerle kendi gelişmesini tamamlaması ve dünyanın büyük ekonomileri arasına girmesi hiç de uzak bir hedef değil. Son yıllarda bu konuda olumlu gelişmeler görüyoruz.
- Türkiye yeni sistemde, küresel alanda oyunu hem kuralına göre oynamalı, hem de sanayileşme hamlelerine özellikle katma değeri yüksek alanlara yönlenerak devam etmelidir. Ülkenin ve sermaye sahiplerinin finansal kaynakları Private Equity/Ozel Sermaye Grupları ve Melek Yatırımcı gibi finansman araçlarıyla fikir sahibi girişimcilerin erişimine sunulmalıdır.
- Maalesef günümüzde Türkiye`de bu gibi araçlar ne yaygın, ne de çok iyi anlaşılıyor. Sol partilerin ise mevzuat ve regülasyonda yapacakları değişiklikler ile bunu teşvik etmesi, sol aktörlerin de bu gibi araçların kullanımının fırsat eşitliği ve gelir adaletsizliği gibi temel sorunlarda çözüm unsuru olabileceğine tabanını ikna etmesi gerekiyor.
- Günümüzde yıllık %6 oranında olan enerji talep artışı ve yükselen enerji fiyatları nedeniyle, Türkiye'nin enerji faturasını her geçen gün daha da artırarak, ekonomimizin geleceğini ciddi bir risk altına alıyor. Hidrokarbon yakıtlardaki aşırı bağımlılığın, finansal ve ekonomik açıdan önemli riskleri var. Enerji bağımlılığının risklerini cari açık, fiyat istikrarsızlığı, paritelerdeki belirsizlikler ve sanayileşmedeki bağımlılık olarak sıralayabiliriz.

SOL DIS POLITIKA

- Yeni dünya düzeninde Türkiye'nin ve Türkiye solunun küresel topluma yapabileceği katkı sadece kendi coğrafyasıyla kısıtlı kalmamalıdır. Yalnız kendi ile dini/etnik yakınlığa sahip olduğu bölgelerde değil, dünyanın her yerindeki zulüm, adaletsizlik, haksızlık ve işgallere karşı sesini cesurca yükseltmeli, dünya kamuoyunu bilgilendirerek bu sorunlara çözüm getirme yolunda önemli adımlar atmalıdır.

- Kendi coğrafyasındaki mevcut sorunları teşhis etmek, bu problemleri çözüme yolunda çaba sarfetmek, aynı zamanda gelecekte zuhur edebilecek çatışma ve problemlere karşı şimdiden önlemler alarak bölgesel refaha katkıda bulunmak, ülkemizin insanlığa karşı borcunun borcudur
- AKP bu iddialarla Ahmet Davutoğlu fikir ve pratik onderliğinde bir politika gerçekleştirdiği iddiasında olsa da, AKP'nin izlediği politikaların kapsayıcı olmadığı, bağdasık bir zihniyetten uzak olduğu ve ciddi celiskiler barındırdığı ortadadır.
- Siyasi, kültürel ve ekonomik mirası sayesinde Türkiye çok boyutlu, etken ve cesur bir dış politika bütünü yaratabilir ve kendi karakterine uygun politikaları bu bağlamda uygulamalıdır.
- Fakat yaratılan çok boyutlu ve çok eksenli dış politikanın bir çıpası olmalıdır. Bu çıpa da aydınlanmacı-laik değerler olmalıdır. Yerkürenin bütün bölgelerindeki ülkeler ile diyalog halinde olan bir Türkiye, küresel toplumun karşılaştığı güçlük ve zorluklar için inisiyatif alma kapasitesine ve gücüne sahip.
- Sudan lideri ile yakın ilişkiler kurulması, Suriye gibi otokratik bir yönetimle kriz su yüzüne çıkana kadar ilişkilerin bozulmaması, ve ruzgarın yön değiştirmesiyle tutumun pragmatik olarak bir anda değiştirilmesi, ve Libya'ya müdahaleye tamamen karşı durumdaki öncu durumuna gelmesi Davutoğlu dış politikasının sağlam bir ideolojik zemine oturmadığının, inandırıcılığını kaybederek çoktugunun en somut kanıtıdır.
- Türkiye siyasetinin çağdaş solun kılavuzluğunda yeni bir dış politika zihniyetine ve pratiğine ihtiyacı vardır. Bu da İsmail Cem'in ilk tohumlarını attığı dış politikanın çağdaş normlar ve meseleler ile zenginleştirilmiş, gene tarihten beslenen cesur ve bağdasık bir siyasettir. Sol partilerin bu ekseninde bir dış siyaset çerçevesi inşaa etmesi tarihin ve etkin olmanın kimsenin tekelinde olmadığının bir göstergesi olacaktır.
- İktisadi, askeri ve enerji kaynaklarının kontrolü gibi sert güç varlıklarıyla birlikte, demokrasi, insan hakları, kültür, tarihsel miras gibi yumuşak güç faktörlerini birbiriyle harmanlamış bir Türkiye'nin, küresel problemlerin çözümünde oynayabileceği mühim ve etkili roller var. Türkiye'yi bu yeni seviyeye

ulaştıracak atılım sadece ekonomik gelişim, demokratikleşme, yumuşak güç enstrümanlarının gelişmesi ve topyekûn yeni bir dış politika zihniyeti ile geliştirilebilir.

- Son dönemlerde bu hedefe biraz daha yaklaşıldığını görüyoruz. Bu açılımın güçlenerek devam etmesi, dini motiflerden topyekun arındırılarak, evrensel sol insani değerler ile harmanlanması, ciddi celiskilerinden arındırılması ve Türkiye'nin tarihine ve potansiyeline yakışır biçimde büyük devletler ligine yükselmesi küresel sorunlara çözüm getirebilecek seviyeye ulaşması, Türkiye'deki sol her siyasetçinin uzun vadedeki hedefi olmalıdır.

- 1923 yılından itibaren Türkiye izlediği dış politikada batıcılık ve statükoculuğu temel ilke olarak kabul etmiş, bu çerçevede batının çıkarlarını kendi temel çıkarları olarak benimsemiş ve batı kampı tarafından verilen kararları çoğu zaman tereddütsüz uygulamıştır. 1923–2008 yılları arasında Türkiye, 1974 Kıbrıs çıkarması, Haşhaş Ekimi krizi, T.B.M.M.'nin A.B.D.'nin Irak işgaline ortak olmama kararı aldığı 1 Mart 2003, ve 2010 yılındaki BM Iran oylaması gibi bir kaç istisnai durum haricinde, Batı eksenli dış politika anlayışından uzaklaşmamıştır.

- Bu dış politika yaklaşımı pragmatik ve akılcı bir anlayışla kurucu idare tarafından Türk dış politikasının merkezine yerleştirildi ve uygulandı. Kuruluş dönemi dış politikamızdaki batıcılık ilkesinin altını büyük lider Mustafa Kemal Atatürk çizmiş, sık sık Kurtuluş Savaşı'nın batı ülkelerine karşı değil, batı emperyalizmine karşı yapıldığını belirterek, bütünleşmek istenen yerin Batı yani müessir medeniyetler olduğunu belirtmiştir.

- Kurucu dış politika anlayışının ikinci temel esası statükoculuk ise Türkiye'nin geçmişten gelen heveslerin yıkıcılığının bilinciyle benimsenmiş, "yurtta sulh, cihanda sulh" prensibiyle doktrine edilmiş akılcı, gerçekçi ve ayakları yere basan bir praksisti. Bu iki temel düsturun belirleyici olduğu dönemde Türkiye dış politikada önemli ölçüde kendi içine kapandı, kritik dış politika kararlarını çok temel çıkarlarına dokunmadığı sürece batı dünyasına yani bir parçası olmayı hedeflediği müessir medeniyetlere delege etti.

- Cumhuriyetimizin kuruluş dönemi şartları özelinde bu iki temel prensibin de akıllı bir dış politika tercihi olduğu, yeni kurulmuş Cumhuriyetin, ayakta kalabilmesi için büyük güçlere sırtını dayaması keyfiyet değil, bir mecburiyetti. Kuruluş dönemini müteakip olarak da Türkiye, II. Dünya Savaşı'nda tarafsız kalmış, geçmiş savaşta aynı saflarda savaşıp beraber mağlup ayrıldığı Almanya'nın yaptığı gibi emperyalist heveslere kapılıp, tuzaga düşmemiştir. Kurucu kadro, güç dengelerinin değiştiği dünya savaşlarından ilkinin Osmanlı İmparatorluğu'nun sonunu hazırladığını çok iyi biliyordu. Aynı durumun bir

kez daha gerçekleşmesini engellemek için Türkiye'nin yapabileceği tek Şey savaşı reddeden Briand-Kellog paktına imza atmaktı ve bunu yapan da ilk ülke oldu.

- 21. yüzyıl bize bambaşka bir dünya sunuyor. Artık inifratı ie dönük siyaset anlayışını sürdürmenin, Türkiye'yi sadece belirli bir kampın piyonu haline getirmenin akla yatan hiç bir tarafı yok. Bütün meselelerin küresel olarak birbirine girdiği bu yeni dönemde ie kapanarak ulke cıkarlarını korumak zaten artık mümkün de değil.
- 21. yüzyılda artık Türkiye'nin tutarlı bir yeni bir dış politika praksiyi yaratması hem kendi toplumunun refahı hem de insanlık için bir ihtiyaç olarak ortaya çıkıyor. Bugun itibari ile Turk soluna yuklenen onemli bir sorumluluk da dis politika anlayisini ve tezlerini yenilemek, ve ülkemizi ileriye goturecek dis politika cercevesini cizmek olmalıdır.
- AKP hukumeti bu dogrultuda onemli adimlar atmasına ragmen maalesef tutarlılık yakalayamadi. Gazze`deki katliama hakli sekilde sert tepki verirken, Darfur`dakine goz yumma gafletine dustu. Islami ve mezhepsel duyarlılıklari insani onceliklerin onune koydu. Insani ve evrensel aydinlanmaci ilkeler yerine Islami oncelikleri gundeminin on siralarına yerlestirdi. Suriye gibi kendi halkına katliam yapan bir liderle yıllarca iyi gecindi kardeslik seviyesinde iliskiler kurdu.
- Yaratılacak cok boyutlu dis politikanin karakteri geregi sol ve sekuler eksende yaratilmasi, ve bunun bagdasik bir anlayisla uygulanmasi gerekmektedir. Bunun ilk adimlari ise yukarida anlatildigi gibi Ismail Cem tarafından atilmis, maalesef siyasi iradenin zayif olmasindan oturu olgunlasamamistir. Simdi yeni bir sol iktidar ile yeni bir sol dis siyaset yaratilmali. Bunu yapmak icin de ekletik bir sekilde her konuda birbiriyle bagdasmayan siyasalar uretmek yerine, sol bir dis politika dusunsel cercevesi cizilip bu cerceveden her konu ozelinde siyasalar uretilmelidir.
- Türkiye uluslararası arenada güçlü bir ülke olmalıdır. Bunu da salt güçlü olmak için değil, insanlık lehine daha fazla sorumluluk için talep etmelidir. Türkiye 21. yüzyılda dünyanın her bölgesindeki sorunlara karşı bir politika gerçekleştirmeli ve mevcut sorunların çözümünde uluslararası hukuk ve uluslararası organizasyonlar çerçevesinde sorumluluklar ve roller almalıdır. Türkiye, insanlığın bekası, barış ve huzuru için daha cesur ve aktif bir dış politika anlayışı geliştirmeli ve bu politikaları cesurca uygulamalıdır. Bu sol siyasetin barışçıl ve insani değerlerinin öncülüğünde gerçekleşmeli. Şimdi ise bu yeni sol dış politika anlayışının düşünsel zeminini inşaa etmeye çalışalım.

- Küresel lekte Türkiye'yi güçlendirecek bu dış politika anlayışını oluştururken akademinin birçok farklı disiplininden beslenmemiz şart. 21. yüzyılın dünyasında bir bölge yahut küresel bir sorun hakkında duruş geliştirirken, o bölgenin yahut meselenin ekonomik, siyasi, sosyo-psikolojik ve antropolojik geçmişini göz ardı etmek etkili ve kalıcı çözümler yaratılmasına engel olur.

- Bu yüzden bilimsel tabanı olan, akıl dolu ve insancıl bir üslupla yola çıkarak bölgesel ve küresel çıkarlarımızı yeniden belirlemeli ve bu ekseninde kısa vadeli taktik ve uzun vadeli stratejiler yaratmalıyız. Bunun haricinde oluşturacağımız bölgesel politikaların birbiriyle uyumlu olması, küresel alanda inandırıcılığımız için çok önemli. Dış politika pratiğini besleyecek ideolojik boyutun da sağlam bir temele dayanması olmazsa olmaz bir şart.